

vandringen, netop naar Udvandringen bliver fornuftig organiseret og fornuftig udnyttet. Selv den Udvandring, der tidligere har været her fra Landet, hvor hver har søgt sit Sted hen, har skaffet dette Land langt større Værdier tilbage, end de allerfleste her vist aner. Jeg vil haabe, at Regeringen vil foretage en Undersøgelse — det fortjener at blive gjort — af, hvad der fra Udvandrere indgaar her til Landet gennem Banker, Sparekasser eller som Checkanvisninger til Slægt og Venner udefra. Det vil dreje sig om Beløb, der vil omfatte mange Millioner. Men bortset fra denne Maade at faa Indtægt af Udvandrerne vil jeg sige, at hvis man i tidligere Tid havde forstaaet, hvad egentlig Kolonisationer af danske Udvandrere kunde betyde for os økonomisk — jeg tænker her paa saadanne Steder, hvor danske Udvandre- re har nedsat sig i stort Tal, men uorganiseret hjemmefra — saa vilde man have kunnet opnaa noget meget betydeligt, f. Eks. gennem Salg af Avlsdyr og gennem Køb derovre fra. Jeg har oplevet Tider, hvor det var meget om at gøre for det danske Landbrug at faa billigt Foderkorn, og hvor en Organisation, som det ingenlunde vilde have været vanskeligt at iværksætte, naar man havde forstaaet det herhjemme, vilde have kunnet skaffe saadant til billig Pris; men der skete ingenting, fordi man ikke forstod Sagen hverken ude i Landbruget eller i Udenrigsministeriet. Men under en Vekselvirkning mellem danske Organisa- tioner i Udlandet og Hjemlandet kan der paa saadanne Omraader opnaas betydelige økonomiske Fordele, og det er især disse, jeg tænker paa, naar jeg tilraader at organisere den Udvandring, som alligevel vil komme, foruden at jeg naturligvis tænker paa at gøre Udvandringen saa lempelig som muligt for dem, der udvandrer.

Med Hensyn til Udstykningen af Jord, som efter det ærede Medlem Hr. Hækkerups Mening skulde være det Middel, der skulde kunne løse Krisen, vil jeg sige, at jeg er en stor Ven af Udstykning; men det ærede Medlem maa ikke tro, at man kan drive Udstykningen saa vidt, som man vil. Det ærede Medlem maa vide, at der er et ganske bestemt Forhold mellem den Grad af Udstykningen, man kan indføre i et Land, og Befolkningstætheden og Landets Købeevne, og hvor dette Forhold overskrides, der vil uuhjælpelig Udstykning føre til Fallit, altsaa til det modsatte af, hvad den skulde føre til. Jeg kan belyse, hvad jeg siger, gennem et Eksempel, idet jeg vil minde det ærede Medlem om Belgien, som i hvert Tilfælde

før Krigen vistnok var det stærkest udstykkede Land i Europa. Naar vi ser paa Befolkningsforholdene i dette Land før Krigen og paa Fordelingen af Befolkningen mellem de forskellige Erhverv, vil vi finde et helt andet Billede end det, en Betragtning af de tilsvarende Forhold her i Danmark frembyder. I Belgien var nemlig Befolkningstætheden 250 Mennesker pr. Kvadratkilometer mod paa den Tid ca. 70 her, og Fordelingen af Befolkningen i Belgien mellem Landbrug og andre Erhverv var denne, at 19 pCt. af Befolkningen var anbragt i Landbruget og 81 pCt. i andre Erhverv. Hvad siger nu dette? Det fortæller os, at for at man kunde naa til en saa vidt drevne Udstykning, maatte Parcellerne i Belgien være omgivet af en meget tæt og købedygtig Befolkning, langt tættere og langt købedygtigere end her i Landet. Hvor nu Grænsen i denne Henseende ligger for vort Land, er jeg ikke i Stand til at sige. Jeg kan ikke sige, at man maa først naa en Befolkningstæthed af den og den Størrelse for at kunne udstykke efter den Maalestok, som det kræves i Øjeblikket, eller at man skal naa en Fordeling af Befolkningen mellem Land og By i det og det bestemte Forhold. Jeg kan ikke i Tal angive Forholdet; men jeg kan med Bestemthed hævde, at der er et vist Forhold i Henseende til Befolkningstæthed og Fordelingen af Befolkningen mellem Byerhverv og Landbrug, som er nødvendigt, for at man kan udstykke ud over en vis Grænse. Og jeg har paa Fornemmelsen, at man er ved at nærme sig den Grænse, indtil hvilken vi i hvert Tilfælde under de nuværende Forhold er i Stand til at udstykke; og hvor megen Begejstring, kan jeg maaske sige, jeg ogsaa har for Udstykning ligesom det ærede Medlem, er jeg meget forsigtig med at nærme mig Rentabilitetsgrænsen.

Hækkerup: Det ærede Medlem Hr. Fraenkel og jeg er sikkert ganske enige om, at det er Arbejdet, der bærer Samfundet, og at Arbejdskraften, den vel uddannede og flittige Arbejdskraft, derfor er vor største Værdi. Derfor kan vi sikkert ogsaa blive enige om, at bedre end at sende eller lokke denne Arbejdskraft til Udlandet vilde det være at give den Lejlighed til effektivt at udnytte sine Kræfter i vor gode danske Jord. Nu siger det ærede Medlem, at man mange Steder har set, at Udstykningen er drevet saa vidt, at Landet ikke har haft nogen Fordel af den — ja, mange Steder sagde det ærede Medlem ikke; han henviste til